

Förordning om ändring i förordningen (SKOLFS 1994:3) om kursplaner för grundskolan;

utfärdad den 19 juni 1997.

Regeringen föreskriver att bilagan till förordningen (SKOLFS 1994:3) om kursplaner för grundskolan skall ha följande lydelse.

Bilaga (Senaste lydelse 1995:46)

MATEMATIK

Mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det nionde skolåret

Eleven skall

- kunna tolka och använda grafer till funktioner som beskriver verkliga förhållanden och händelser.

MODERSMÅL

(Kursplanen i hemspråk utgår)

Modersmålet är av grundläggande betydelse för individens språk-, personlighets- och tankeutveckling. Det är ett medel för kommunikation, för att utveckla människans identitet och hennes förmåga att lära, men det är också nyckeln till det kulturella arvet och den egna kulturens litteratur. Undervisningen i ämnet syftar till att elever med ett annat modersmål än svenska utvecklar sitt språk så att de därigenom kan få en stark självkänsla och en klar uppfattning om sig själva och sin livssituation. Undervisningen skall främja deras utveckling till tvåspråkiga individer med dubbel kulturell identitet.

Kursplanen för modersmål är utformad med hänsyn till att ämnet kan läsas dels inom utrymmet för elevens personliga val, dels som ett alternativ till B-språk. Tillämpningen av kursplanen skall vara flexibel och kunna anpassas till enskilda elevers studietid i ämnet och till olika elev-gruppers språkförhållanden.

Mål att sträva mot

Skolan skall i sin modersmålsundervisning sträva efter att eleven

- utvecklar sin förmåga att förstå och uttrycka sig muntligt och skriftligt på sitt modersmål,
- med god behållning kan läsa och förstå skilda slag av texter på modersmålet,
- får kunskaper om språkets uppbyggnad för att kunna göra jämförelser mellan modersmålet och det svenska språket och därigenom utveckla sin tvåspråkighet,
- får kunskaper om historia, traditioner och samhällsliv i sin ursprungskultur och kan göra jämförelser med svenska förhållanden,
- får en starkt självkänsla och identitet och dubbel kulturtillhörighet samt får möjlighet till en förankring i sin minoritetskultur i Sverige,
- grundlägger goda läsvanor genom litteraturläsning, lär känna delar av sitt kulturarv och kan sätta sina läsupplevelser i relation till sig själv och sin egen situation,
- lär sig att använda modersmålet som medel för sin kunskapsutveckling och därigenom skaffar sig ett ord- och begreppsförråd inom olika områden.

Ämnets uppbyggnad och karaktär

Litteraturläsning, skrivande och samtal kring elevens egna erfarenheter och delaktighet i två kulturer skall vara basen för det språkutvecklande arbetet i ämnet. Elevernas behov av att använda språket för att tänka och för att bygga upp sin identitet skall vara en utgångspunkt.

Det innehåll som väljs skall ha anknytning till det övriga skolarbetet och kunna komplettera studiehandledningen på modersmålet, när sådan ges.

Språkstudier med utgångspunkt i litteraturläsning och kulturkunskap är ämnets centrala kunskapsområden.

Språkkunskaper och litteraturläsning

Goda språkfärdigheter får elever när de använder sitt språk i meningsfulla sammanhang och kring ett meningsfullt innehåll. Eleverna utvecklar sin språkförmåga genom att aktivt delta i samtal, gestalta, improvisera, berätta och redogöra inför andra, genom att läsa och förstå och genom att skriva för att uttrycka känslor, tankar och idéer. Utifrån egna erfarenheter bygger de upp kunskap om hur språket fungerar i samspelet mellan människor och får perspektiv på sin egen språkförmåga. Jämförelser mellan modersmålet och det svenska språket utvecklar förståelsen för språkens betydelse och uppbyggnad.

Litteraturen och den muntliga traditionen bär en stor del av det kulturella arvet och förmedlar kunskaper och värderingar. Arbetet kring litteraturen genom samtal, skrivande och dramatisering hjälper eleverna att få svar på de frågor som uppkommer genom att de tillhör två kulturer. Eleverna skall få möta litteraturen i sagor och dikter, pjäser och prosaberättelser, i såväl barn- och ungdomslitteratur som vuxenlitteratur.

Kunskaper om kultur och samhälle

Eleverna skall få kunskaper om sin kulturella bakgrund: traditioner, religion, historia, folk och land. Även de nutida samhällsförhållandena hör till de väsentliga kunskaperna. Den egna kulturkretsens musik, sånger och visor, rim och ramsor är viktiga delar av kulturarvet. Genom att få kunskaper om kulturbakgrunden och om den egna minoritetskulturen i Sverige kan eleverna göra jämförelser mellan olika kulturer, bättre förstå sin situation och också bidra till att öka förståelsen mellan olika folk och kulturer.

Mål för modermålsundervisningen som läses inom ramen för elevernas personliga val

Vid slutet av det **femte skolåret** skall eleven

- kunna delta i samtal i grupp, kunna berätta om upplevelser och händelser samt kunna återge innehållet i berättelser,
- kunna läsa och förstå barn- och ungdomsböcker och faktatexter som är skrivna för barn och ungdom,
- kunna skriva kortare berättelser, brev eller redogörelser så att mot-tagaren kan förstå.

Vid slutet av det **nionde skolåret** skall eleven

- kunna delta aktivt i samtal och diskussioner samt kunna redovisa ett arbete muntligt så att innehållet framgår tydligt,
- kunna skriva så tydligt, språkriktigt och uttrycksfullt att språket fungerar i de situationer som skrivandet avser,
- kunna läsa och förstå skönlitteratur och saklitteratur anpassad för åldern,
- kunna göra iakttagelser om och förstå grundläggande mönster i språket, speciellt i jämförelse med det svenska språket,
- känna till något om sin kulturs berättelser, sånger och musik, traditioner och högtider.

Mål för modersmålsundervisningen som läses som alternativ till B-språk

Vid slutet av det **nionde skolåret** skall eleven

- kunna delta aktivt i samtal och diskussioner samt kunna redovisa ett arbete så att innehållet framgår tydligt,
 - kunna skriva så tydligt, språkriktigt och uttrycksfullt att språket fungerar i de situationer som skrivandet avser,
 - kunna läsa och förstå skönlitteratur och saklitteratur anpassad för åldern samt vara bekant med den muntliga traditionen och känna till några centrala berättelser och författare ur den egna kulturkretsen,
 - kunna göra iakttagelser om och förstå grundläggande mönster och strukturer i språket samt förstå viktiga skillnader i förhållande till det svenska språket,
 - ha kunskaper om sitt folks historia, religion, kultur och livsvillkor samt ha kännedom om den egna kulturens normer och värderingar och kunna jämföra med motsvarande svenska förhållande.
-

MUSIK

Denna förordning skall kungöras i Statens skolverks författningssamling (SKOLFS).
Förordningen träder i kraft den 1 augusti 1997.

På regeringens vägnar

YLVA JOHANSSON

Catharina Wettergren
(Utbildningsdepartementet)